

Valtiovarainministeriö  
PL 28  
00023 VALTIONEUVOSTO  
[valtiovarainministerio@vm.fi](mailto:valtiovarainministerio@vm.fi)

**Asia:** Lausunto sokeriverotyöryhmän loppuraportista (VM132:00/2011)

Kuluttajaliitto pitää sokeriverotyöryhmän loppuraporttia erittäin kattavana ja perusteellisena selontekona sokeria sisältävien tuotteiden verotuksesta ja terveysterveysten verojen taustoista.

Kuluttajaliiton näkemyksen mukaan kaikki keinot tulee ottaa käyttöön lihavuuden vähentämiseksi ja kuluttajien ohjaamiseksi parempiin ruokavalintoihin. Sokeriverotyöryhmän esittelemä yhdistelmämalli olisi paras vaihtoehto tilanteeseen, jossa myös elintarvikkeiden hinnoilla halutaan vaikuttaa kuluttajien valintoihin. Yhdistelmämalli ohjaisi ehdotetuista malleista selkeimmin erityisesti nuorten kuluttajien valintoja nykyistä parempaan suuntaan.

Sokeriverotyöryhmän loppuraportissa esitetyistä toteuttamisen haasteisiin johtuvista syistä Kuluttajaliitto kuitenkin pitää yhdistelmämallia liian hankalana. Epäselväksi jäävät muun muassa toteuttamishaasteiden vaikutukset tuotteiden hintoihin. Mahdollista lienee, että veron toimeenpanosta aiheutuneet kustannukset nostavat myös muiden kuin verotuksen alla olevien tuotteiden kuluttajahintoja. Huomioon on myös otettava se, tekeekö hintojen nousu houkuttelevammaksi esimerkiksi makeisten ja virvoitusjuomien tuonnin ulkomaanmatkoilta.

Edellä ja loppuraportissa esitetyistä syistä johtuen Kuluttajaliiton näkemyksen mukaan järkevintä olisi pidättäytyä nykyisen kaltaisessa makeisveromallissa, mutta korottaa sen veropohjaa ja verotasoja. Kuluttajaliitto on jo aikaisemmin ottanut kantaa makeisveroon todeten sen mahdollistavan veron ulkopuolelle jäävien, makeisten kaltaisten tuotteiden kehittämisen veroedun saavuttamiseksi. Makeisveron tulee olla tasapuolinen niin, että elintarviketeollisuudelle ei jää mahdollisuutta kikkailuun. Veron tulisi ohjata elintarviketeollisuutta kehittämään ja kuluttajia ostamaan vähemmän sokeria sisältäviä tuotteita. Nykyisen

makeisveron ongelma on ollut myös sen alhainen taso. Makeispussin hinnassa 3 sentin korotus ei saa kuluttajan huomiota. Verontason tulee olla niin korkea, että kuluttajat huomaavat sen jo yhdellä ostokerralla.

Kuluttajaliitto haluaa lisäksi muistuttaa, että kuluttajia tulee ohjata parempiin ruokavalintoihin myös positiivisin keinoin. Kuluttajaliitto vaatii sokeriverotyöryhmän työn jatkona ja seuraavana kuluttajien ruokavalintoja ohjaavana toimenä selvitettävän hedelmien, kasvien ja marjojen arvonlisäverotuksen poistamista. Näistä terveyttä edistävästä elintarvikkeista tulee tehdä todellinen vaihtoehto kuluttajien valinnoiksi.

Annikka Marniemi  
elintarvikeasiantuntija

Juha Beurling  
pääsihteeri